

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-60/13

**Priština,
17. Oktobar 2013. godine**

U postupku

B.Ž

Žalilac

Protiv

SH.J

Tužena strana/Tuženik

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova, u sastavu Elka Filcheva-Ermenkova, predsedavajući sudija, Esma Erterzi i Sylejman Nuredini, sudije, u žalbi na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/152/2012 (spis predmeta upisan u KAI pod brojem KPA92483) od dana 19. aprila 2012. godine, nakon zasedanja održanog dana 17. oktobra 2013. godine, donosi sledeće

PRESUDA

1. Odbija se kao neosnovana žalba B.Ž na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/152/2012, od dana 19. aprila 2012. godine, u delu koji se odnosi na predmet upisan u KAI pod brojem KPA92483.
2. Potvrđuje se odluka komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/152/2012, od dana 19. aprila 2012. godine, u delu koji se odnosi na predmet upisan u KAI pod brojem KPA 92483.
3. Žalilac će snositi troškove postupka određene u iznosu od € 60 (šezdeset) u roku od 90. (devedeset) dana od dana prijema presude pod pretnjom prisilnog izvršenja.

Proceduralni i činjenični istorijat:

Dana 17. aprila 2007. godine, L.B.Ž je podneo imovinski zahtev u Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), u svojstvu člana domaćinstva B.J.Ž, kojima je potraživao ponovni posed nad parcelama pod brojevima 309/13 i 309/29. On je priložio kopiju posedovnog lista br. 2034, izdatog dana 06. novembra 2001. godine, od strane Republike Srbije, Republička kancelarija za geodeziju, Centar za nepokretnu imovinu, Katastar za nepokretnu imovinu Priština, kancelarija u Uroševcu. On navodi da je posed nad imovinom izgubljen zbog okolnosti koje rezultiraju iz oružanog sukoba koji se dogodio u 1998/1999. godini.

Tužena strana, SH.J, tvrdi zakonsko pravo nad parcelama i potpisao je obaveštenje o učešću u postupku. On je dostavio *inter alia*:

- Posedovni list br. 2034 izdat od strane Kosovske agencije za katastar, dana 08. avgusta 2007. godine, za parcele 309/13, 309/25 i 309/29 na ime tužene strane, SH.J,
- Kupoprodajni ugovor od dana 28. oktobra 2003. godine, zaključen između B.Ž, navodnog nosioca imovinskog prava, i tužene strane, SH.J, overen pred Opštinskim sudom pod brojem 2631/03, dana 29. oktobra 2003. godine (ne overena kopija).

Izvršni sekretarijat je *ex officio* kontaktirao A.I i B.Ž.

Avni Ibrahimović je potvrdio kupoprodaju parcele br. 309/13 SH.J od B.Ž. On je predstavio ne overenu kopiju kupoprodajnog ugovora, od dana 28. oktobra 2003. godine, zaključenog između B.Ž u svojstvu prodavca koga je on zastupao i SH.J u svojstvu kupca. On je dostavio pismenu izjavu da je bio prisutan u svim postupcima te i da je ugovor potpisan u mestu zvanom Merdare, na granici, od strane B.Ž i njegovog sina L.Ž, sa jedne strane u svojstvu prodavca i A.H kao ovlašćenog lica kupca u prisustvu Y.H. On je dalje izjavio da je nosilac imovinskog zahteva primio € 72.000 od strane braće, A. i Z.H, u ime tužene strane za parcele pod brojevima 309/13, 309/25 i 309/29. On je priložio uplatnicu od dana 26. oktobra 2003. godine, koju je on sastavio, kao ovlašćeno lice za B.Ž, koja pokazuje da je celokupna kupoprodajna cena za tri parcele plaćena navodnom nosiocu imovinskog prava. On je takođe dostavio kopiju sertifikata, na osnovu kojeg je podnosilac zahteva povukao imovinski zahteva br. DS003767 (za parcelu 309/13) koji je bio u HPCC, zbog namerne prodaje i prenosa iste trećem licu.

B.Ž je potvrdio da je dao ovlašćenje zastupanja za podnošenje zahteva njegovom sinu, L.B, zbog zdravstvenih problema ali je odbio navode povodom prodaje zemljišta. On je naveo falsifikaciju predstavljenih dokumenata povodom te navodne kupoprodaje.

Izvršni sekretarijat je odvojio zahteve kada je primetio da je parcela br. 309/13 stambena imovina dok je parcela 309/29 bila poljoprivredna imovina. KPA92483 se sastoji od parcele br. 309/13 dok KPA26474 se sastoji od parcele 309/29.

KAI je ustanovila da je posed nad stambenom parcelom 309/13 prethodno bio pitanje odlučivanja Komisije za stambena i imovinska pitanja (KSIP) na zahtev B.Ž. Odlukom HPCC/D/153/2004/C, Komisija je usvojila zahteva B.Ž; međutim, tužena strana u ovom postupku, SH.J, nije učestvovao u postupcima pred KSIP. Predmet je tada bio nesporan.

KIZK je odbacila zahtev L.B.Ž zbog nedostatka nadležnosti iz razloga što nemogućnost uživanja poseda na zemljištem u zahtevu ne proizlazi iz okolnosti koje su direktno povezane ili rezultiraju iz oružanog sukoba. KIZK je primetila da je tužena strana kupila zemljište od nosioca imovinskog prava u 2003. godini te je ista dostavila kupoprodajni ugovor zaključen između njega i B.Ž dana 29. oktobra 2003. godine. Katastarski registri su ažurirani na ime tužene strane. KIZK je odlučila da podnosilac zahteva nije dostavio dokaze koji bi podržali njegove navode te je zaključila da ovo pitanje nije u njenoj nadležnosti.

Odluka je uručena tuženoj strani dana 18. oktobra 2012. godine, dok je ista uručena podnosiocu zahteva dana 15. januara 2013. godine. Otac podnosioca zahtev, B.Ž, koji je navodno bio nosilac imovinskog prava je uložio žalbu dana 22. januara 2013. godine.

B.Ž (u daljem tekstu žalilac) je napao odluku KIZK gde je naveo da nikome nije prodao imovinu u 2003. godini. U njegovoj žalbi, on je ponovio njegove navode povodom falsifikacije kupoprodajnog ugovora. On je izjavio da je H. potpisao ugovor pod pritiskom kriminalca H. koji je prodao ovu imovinu A.J. On se takođe odnosio na prethodno rešavanje njegovog zahteva upisanog kao DS 003767 od strane HPPC i pouzdao se na to da mu je dodeljena imovina odlukom od dana 22. oktobra 2004. godine koja nije izvršenja.

Žalba je uručena tuženoj strani dana 15. aprila 2013. godine. On nije odgovorio na žalbu.

Pravno obrazloženje:

Žalba je prihvatljiva. Ista je uručena u vremenskom roku od 30. dana predviđenim članom 12.1 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079.

Nakon pregleda i ocenjivanja dostavki u spisu predmeta, kao i odluke na koju je uložena žalba i navoda žalioca, Vrhovni sud je našao da je žalba neosnovana.

Početno, žalilac se u njegovoj žalbi odnosi na prethodnu presudu donetu od strane HPPC koja se odnosi na istu parcelu. U stvari, B.Ž je prethodno podneo zahtev u HPCC kojim je potraživao ponovni posed parcele br. 309/19 koja je navodno izgubljena tokom sukoba. HPCC je u svojoj odluci od dana 22. oktobra 2004. godine, po zahtevu DS003767 primetila da je stambena imovina koja je se nalazila na parceli srušena nakon što je podnosilac zahteva izgubio posed nad parcelom. Na osnovu nalaza HPCC, navodna imovina nije bila zauzeta u vreme podnošenja prethodnog zahteva. HPPC je odlučila da usvoji njegov posed. Svojinsko pravo nad parcelom tada nije bilo ocenjeno. Predmet je bio nesporan. Ovo pitanje ne konstituše *res judicata* između podnosioca zahteva i trenutne tužene strane u konkretnom postupku pošto kasniji nije učestvovao u ovim postupcima.

Dalje, ne postoji uzročna veza između prvog gubitka poseda, ako je isti bio zbog konflikta, i drugog tokom/ili nakon rešavanja prvog zahteva od strane HPCC. Drugi proističe iz navodnog kupoprodajnog ugovora bez obzira na valjanu istog.

U konkretnom predmetu podnetom pred KAI, tužena strana tvrdi da je kupio imovinu od strane B.Ž u 2003. godini što je osporeno od strane žalioaca sa navodom da su dokumenta falsifikovana. Vrhovni sud treba naći da li je KIZK imala nadležnosti pod ovom uslovima.

U smislu člana 3.1 UNMIK Uredbe 2006/50 Zamenjene Zakonom br. 03/L-079, podnosilac zahteva ima pravo na nalog Komisije za ponovni posed imovine ako a podnosilac zahteva ne samo dokaže svojinu nad privatnom imovinom, veća i takođe da on ili ona nije u stanju da uživa to pravo iz okolnosti koje su direktno povezane ili rezultiraju iz oružanog sukoba koji se dogodio na Kosovu između 27. februara 1998. godine i 20. juna 1999. godine.

Stranke osporavaju da je B.Ž bio nosilac imovinskog prava do 2003. godine. Tužena strana tvrdi da je kupio parcelu br, 309/13 od strane nosioca imovinskog prava u 2003. godini. Kupoprodaja imovine se navodno obavila dana 28. oktobra 2003. godine između B.Ž i tužene strane što znači nešto duže vremena nakon završetka sukoba (dokumenti u spisu predmeta KAI se odnose na datum 26. oktobar 2003 ili 29. oktobar 2003. godine u nekim izveštajima i odluci ali sa namerom da se odnose na isti ugovor). KAI je *ex officio* kontaktirala A.I, navodnog zastupnika B.Ž, koji je potvrdio kupoprodaju. Kao što izjavljuje žalilac, posed nad zemljištem tužene strane proizlazi iz potpisivanja ugovora pod pritiskom i falsifikatima. Žalilac nije dostavio nikakav dokaz kako bi to dokazao niti je podneo predstavku u kancelariji tužioca povodom njegovih navoda. Međutim, da li je ugovor zakonski valjan je irelevantno u ovom postupku. Navodi falsifikovanja ne mogu biti ocenjeni od strane KIZK ili Vrhovnog suda Kosova. Navodni ugovor, bez obzira na to da li je falsifikovan ili ne, koji nosi datum 28. oktobar 2003. godine, indicira da ovaj spor između stranaka nije direktno povezan sa oružanim sukobom koji je dogodio na Kosovu u 1998/1999. godini. Ovo je važna činjenica koju sada treba uzeti u obzir kada je u pitanju nadležnost KIZK. Sporno pitanje između stranaka da li je ugovor iz 2003. godine falsifikovan ili potpisan pod pritiskom ne spada u okviru nadležnosti KIZK pošto isto nije povezano sa oružanim sukobom.

Vrhovni sud smatra da je odluka KIZK tačna kada je odbačen zahtev unutar granica nadležnosti KIZK u smislu člana 11. 4. C UNMIK Uredbe zamenjene Zakonom br. 03/L-079, te se ista potvrđuje.

Na osnovu gore navedenog i u smislu člana 13.3.b UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079 i člana 166, stav 2 Zakona o parničnom postupku, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

Troškovi postupka:

Na osnovu dodatka III, člana 8.4 Administrativnog naređenja (AN) 2007/5 zamenjenog Zakonom br. 03/L-079, stranke su oslobođene plaćanja troškova u postupku pred Izvršnim sekretarijatom i Komisijom. Međutim, isti izuzeci nisu predviđeni u postupcima pred Vrhovnim sudom. Prema tome, standardna tarifa sudske takse je predviđena Zakonom o sudskim taksama (službeni list SAPK-3. oktobar 1987. godine) i AN 2008/02 Sudskog saveta Kosovo o Ujedinjenju sudskih taksi koji su u primeni u postupcima pred Žalbenim većem.

Prema tome, sledeće sudske takse se odnose na ovoj žalbeni postupak:

- Sudska tarifa za ulaganje žalbe (član 10.11 AN 2008/2): € 30
- Sudska tarifa za donošenje presude (član 10.21, 10.15 i 10.1 AN 2008/2): 30 €.

Žalilac će snositi ove sudske troškove pošto je isti izgubio slučaj. U smislu člana 45.1 Zakona o sudskim taksama, završni rok za uplatu iste za osobu sa prebivalištem ili boravištem u inostranstvu ne može biti manji od 30. dana a ni veći od 90. dana. Član 47. stav 3. predviđa da u slučaju da stranka ne plati sudsku taksu u određenom vremenskom roku, ista će trebati da plati novčanu kaznu u iznosu od 50% od iznosa kazne. U slučaju da stranka ne isplati sudsku taksu u određenom vremenskom roku, sprovedeće se prisilno izvršenje.

Pravni savet:

U smislu člana 13.6 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom 03/L-079, ova presuda je konačna i primenljiva i ne može biti osporena korišćenjem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Ova presuda ne isključuje pravo podnosioca zahteva da uputi zahtev nadležnom sudu van jurisdikcije predviđene odredbom člana 3.1 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjenom Zakonom br. 03/L-079.

Elka Filcheva-Ermenkova, EULEX predsedavajući sudija **Sylejman Nuredini, sudija**

Esma Erterzi, EULEX sudija

Urs Nufer, EULEX zapisničar